

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра організації та економіки фармації з післядипломною підготовкою

Силабус навчальної дисципліни
«Управління ризиками у фармацевтичному бізнесі»

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 90 годин, 3 кредити ЄКТС.
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Кафедра організації та економіки фармації з післядипломною підготовкою Одеса, вул. Олексія Вадатурського, 37
Викладач (-і)	к.фарм.н., доц. Беляєва О.І. завідувач кафедри ст.викл. Ящук І.С.
Контактна інформація	Е-mail: oksana.belyayeva@onmedu.edu.ua Беляєва Оксана Іванівна завідувач кафедри; irina.yashchuk@onmedu.edu.ua Ящук Ірина Сергіївна завуч кафедри; Очні консультації: з 14.30 до 16.00 кожного вівторка, з 9.00 до 13.00 кожної суботи. Онлайн - консультації: з 14.30 до 16.00 кожного вівторка, з 9.00 до 13.00 кожної суботи. Посилання на онлайн - консультацію надається кожній групі під час занять окремо.

КОМУНІКАЦІЯ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджери Viber / Telegram (через створені у Viber / Telegram групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни – сучасні концепції та методи оцінювання і аналізу ризиків, а також механізми оптимізації наслідків ризикових подій.

Мета дисципліни: набути здобувачем вищої освіти знань щодо формування фундаментальних знань теорії і практики оцінювання та аналізу ризиків, механізмів оптимізації наслідків ризикових подій.

Завдання навчальної дисципліни: засвоєння здобувачами вищої освіти знань про теоретичні основи і принципи функціонування ризик-менеджменту та формування навичок щодо вимірювання рівня ризику та визначення раціональної поведінки підприємства для оптимізації його наслідків.

Очікувані результати:

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен:

Знати:

- сутність та характерні ознаки ризику;
- класифікацію ризиків в підприємстві;
- основні положення ризик-менеджменту;
- методи оцінювання та аналізу ризиків;
- механізми регулювання різних видів ризиків;
- критерії прийняття ризикових рішень.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра організації та економіки фармації з післядипломною підготовкою

Вміти:

- ідентифікувати наявні та потенційні ризики підприємства;
- класифікувати ризики підприємства за різними ознаками;
- здійснювати вимірювання та аналіз ризиків відповідно до наявної ринкової ситуації;
- визначати та застосовувати інструменти регулювання різних видів ризиків;
- розробляти заходи щодо оптимізації наслідків ризиків;
- приймати ризикові управлінські рішення.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання

Дисципліна буде викладатися у формі лекцій та практичних занять; організації самостійної роботи здобувача.

Методи навчання.

Лекції.

Практичні заняття: словесні методи: бесіда, пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій; наочні методи: ілюстрація (у тому числі мультимедійні презентації); практичні методи: виконання тестових завдань, вирішення ситуаційних завдань.

Самостійна робота: робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять; самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка доповіді та презентації для захисту індивідуального завдання.

Зміст навчальної дисципліни

Тема №1. Сутність ризиків та класифікація ризиків.

Тема №2. Організація управління ризиками.

Тема №3. Основні напрями впливу на ризик.

Тема №4. Страхування ризиків.

Тема №5. Оптимізація інвестиційних ризиків.

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Оцінка та управління ризиками в наукових дослідженнях : навч. посіб. / О. В. Посилкіна, О. В. Літвінова, Я. М. Деренська. - Х. : Вид-во НФаУ, 2019. 205 с.
2. Посилкіна, О. В. Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків : навч. посіб. / О.В. Посилкіна, Я. М. Деренська. - Х. : НФаУ, 2018. 197 с.
3. Сулим, М. В. Економічний ризик та методи його вимірювання: навч. посіб. / М. В. Сулим, О.С. Пенцак, З. Г. Можировська. - Львів : Новий Світ-2000, 2018. 246 с.

Додаткова:

1. Балджи М.Д. Економічний ризик та методи його вимірювання. Навчальний посібник. - Харків: Промарт, 2015. - 300 с.
2. Гуменюк В.Я., Міщук Г.Ю., Олійник О.О. Управління ризиками: Навч. посібник / В.Я. Гуменюк, Г.Ю. Міщук, О.О. Олійник. - Рівне: НУВГП, 2010. 158 с.
3. Деренська Я. М. Аналіз світових тенденцій в управлінні ризиками фармацевтичної галузі. Механізм регулювання економіки. 2022. №3-4 (97-98). С. 83-89.
4. Деренська Я. М., Братішко Ю. С., Гладкова О. В. Підходи до управління ризиками

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра організації та економіки фармації з післядипломною підготовкою

фармацевтичної компанії. Вісник ОНУ імені І. І. Мечникова. 2022. Т. 27. №1(91). С. 30-37.

5. Деренська Я. М., Тім'як М. Б. Використання Байєсівської статистики в управлінні ризиками. Стратегічні пріоритети соціально-економічного розвитку в умовах інституційних перетворень глобального середовища: матеріали X Міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса, 11 листопада 2022 р.). Львів-Торунь : Liha-Pres, 2022. С. 157-159.
 6. Козар Т. В., Деренська Я. М. Управління ризиками фармацевтичного підприємства. Актуальні проблеми розвитку галузевої економіки та логістики: матер. IX міжн. наук.-практ. internet-конф. з міжнар. уч.- Х.: НФаУ, 2021. - С. 263-265.
 7. Матюк А. С., Деренська Я. М. Управління господарськими ризиками. Професійний менеджмент в сучасних умовах розвитку ринку: Матеріали доповідей X наук.-практ. конф. з міжнар. участю. - Х.: Видавництво Іванченка І. С., 2021. - С. 70-71.
- Серова А. В., Деренська Я. М. Етапи впровадження системи ризик-менеджменту на фармацевтичному підприємстві. Професійний менеджмент в сучасних умовах розвитку ринку: Мат. доп. IX наук.-практ. конф. з між. уч. Х. : Монограф. 2020. С. 139- 141.

Електронні інформаційні ресурси:

1. Законодавство України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/law>
2. Лікарські засоби. Управління ризиками для якості (ICH Q9): Настанова СТ-Н МОЗУ 424.2:2011. URL: <https://www.dls.gov.ua/wp-content/uploads/2019/02/Настанова-ЛЗ-Управління-ризиками-ICH^9^Г>
3. Офіційний сайт бібліотеки ім. Вернадського. URL: <http://nbuv.gov.ua/>
4. Офіційний сайт міжнародної організації зі стандартизації. URL: <http://www.iso.org>
5. Щотижневик «Аптека». URL: <https://www.apteka.ua/>.

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю: усний (опитування), тестування, оцінювання виконання практичних вправ, оцінювання комунікативних навичок, розв'язання ситуаційних клінічних завдань, оцінювання активності на занятті та самостійної роботи здобувачів.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач бере активну участь у практичному занятті; демонструє глибокі знання, дає повні та детальні відповіді на запитання; бере активну участь у обговоренні проблемних ситуацій, користується додатковою навчально-методичною та науковою літературою; вміє сформулювати своє ставлення до певної проблеми; висловлює власні міркування, наводить доцільні практичні приклади; вміє знаходити найбільш адекватні форми розв'язання суперечностей. Тестові завдання виконані в повному обсязі, всі 100% відповідей на запитання є правильними, відповіді на відкриті питання – повні та обґрунтовані. Здобувач вільно вирішує ситуаційні завдання, впевнено демонструє практичні навички за темою заняття та вірно інтерпретує отримані дані, висловлює власну думку з теми завдання, демонструє творче мислення.
Добре	Здобувач бере участь у практичному занятті; добре володіє матеріалом;

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра організації та економіки фармації з післядипломною підготовкою

«4»	демонструє необхідні знання, але дає відповіді на запитання з деякими помилками; бере участь у обговоренні проблемних ситуацій, користується основною навчально-методичною та науковою літературою; висловлює власну думку з розв'язання практичних ситуацій з теми заняття. Тестові завдання виконані в повному обсязі, не менш ніж 80% відповідей на запитання є правильними, відповіді на відкриті питання - загалом правильні, проте наявні деякі помилки у визначеннях. Здобувач вірно вирішує ситуаційні завдання, але допускає незначні неточності та демонструє більш стандартизовані практичні навички за темою заняття при вірній інтерпретації отриманих даних, висловлює власну думку з теми завдання, демонструє критичне мислення.
Задовільно «3»	Здобувач іноді бере участь у практичному занятті; частково виступає і задає питання; допускає помилки під час відповідей на запитання; показує пасивну роботу на практичних заняттях; показує фрагментарні знання понятійного апарату і літературних джерел. Тестування виконано в повному обсязі, не менш ніж 50% відповідей є правильними, відповіді на відкриті питання - не логічні, з явними суттєвими помилками у визначеннях. Здобувач не достатньо володіє матеріалом для вирішення ситуаційних завдань, невпевнено демонструє практичні навички за темою заняття та інтерпретує отримані дані з суттєвими помилками, не висловлює свою думку з теми ситуаційного завдання.
Незадовільно «2»	Здобувач не бере участь у практичному занятті, є лише спостерігачем; ніколи не виступає і не задає питання, незацікавлений у вивченні матеріалу; дає неправильні відповіді на запитання, показує незадовільне знання понятійного апарату і літературних джерел. Тестування не виконано. Ситуаційне завдання не виконано.

Форми і методи підсумкового контролю: залік.

Залік, виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять;

Самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка доповіді та презентації для захисту індивідуального завдання.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.
- Перескладання незадовільної оцінки проводиться в дні консультацій і відпрацювань; при дистанційному навчанні – в терміни, визначені й узгоджені з викладачем.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра організації та економіки фармації з післядипломною підготовкою

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-навушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, оцінки на занятті, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, контрольні роботи, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізень:

Відвідування всіх видів аудиторних занять (лекцій, практичних занять) є обов'язковим.

Форма одягу: медичний халат, який повністю закриває верхній одяг, або лікарська піжама, шапочка, маска, змінне взуття.

Обладнання: зошит, ручка, методичні вказівки, альбом.

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються.

Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

Використання мобільних пристроїв:

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.